

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET A LA MOBILITAT (CIRCULACIÓ)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 2 de setembre de 2024, el ciutadà va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què manifestava la seva disconformitat per una multa de trànsit per circular en motocicleta per una via en sentit contrari.

En concret, exposava el següent:

- La multa va ser per circular de pujada pel carrer del Comte Borrell (entre els carrers del Consell de Cent i d'Aragó).
- Des que van pacificar la zona, en el carrer del Comte Borrell no hi havia cap senyalització que informés del sentit de la marxa des del carrer de la Diputació fins al carrer de València, i per això va deduir que era una via de doble sentit.
- De fet, igual que el dia dels fets, en ocasions anteriors hi havia circulat en sentit muntanya amb presència policial, sense rebre cap advertiment, cosa que va consolidar la seva idea que era de doble circulació.
- L'agent denunciador li va parlar amb ironia dient que si volia arribar fins a la Diagonal, i va graduar la infracció com a "greu".
- Va presentar al·legacions adjuntant fotografies de la zona, però es van desestimar.
- Considera que no és just, ja que no és gens evident el sentit de la marxa, i que ha revisat la senyalització i que ha constatat que no hi ha senyalització que prohibeixi la circulació en sentit muntanya.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se **a l'Àrea de Seguretat i Prevenció** per tal de conèixer les intervencions realitzades en relació amb la queixa presentada.

El dia 16 d'octubre de 2024, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Així mateix, es va visitar l'emplaçament el dia 12 de setembre de 2024.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 29 de novembre de 2024, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit exposa les actuacions que va dur a terme l'Ajuntament.

CONSIDERACIONS

1. Senyalització de l'emplaçament

L'objecte principal de queixa és la confusió pel que fa al sentit de la marxa en el carrer del Comte Borrell entre els carrers de la Diputació i de València.

Es tracta d'una zona dins l'eix verd de l'Eixample. L'informe de la Guàrdia Urbana de Barcelona indica **que el règim de circulació del carrer del Comte de Borrell en aquest tram és sentit descendent**, és a dir, de muntanya a mar.

Quant a la senyalització existent, l'informe de la Guàrdia Urbana passa a descriure-la de la manera que s'indica a continuació, i destaca que se segueix una trajectòria de circulació congruent amb el sentit de la marxa permès:

- Circulant pel carrer del Consell de Cent, en el seu sentit de marxa de Llobregat a Besòs, en incidir a la cruïlla amb el carrer Comte Borrell, existeix al costat mar un senyal vertical de circulació de "sentit obligatori a la dreta" (R-400.a), amb la indicació en dues plaques complementàries adossades al senyal d'"excepte serveis" i "excepte bicicletes".

- Aquesta senyalització es considera correcta i visible als conductors en general, de tal manera que aquests tenen l'obligació d'efectuar un gir a la dreta amb els seus vehicles per incorporar-se a la circulació descendent del carrer del Comte Borrell i queda prohibit, per tant, circular en sentit rectilini o efectuar un gir a l'esquerra.
- Actualment està prohibit circular en sentit de mar a muntanya i així ho indica la senyalització.
- Tret de l'indicat, el que sí que es considera convenient és reforçar el senyal vertical de sentit obligatori a la dreta amb un altre del mateix codi col·locat al costat muntanya.
- L'anomalia que s'observa és la possibilitat que els vehicles de serveis puguin circular en sentit contrari a la circulació, per la permissibilitat existent al senyal i la placa complementària indicada anteriorment i per la **manca de senyalització vertical d'entrada prohibida (R-101, vermella amb línia horitzontal blanca) a l'accés del carrer del Comte Borrell (i a la resta de trams d'aquesta via afectats per l'eix verd)**. Aquesta manca de senyalització ja es va comunicar via interna a la Direcció de Serveis de la Mobilitat, del Departament de Gestió de la Mobilitat.

Així mateix, el personal d'aquesta Sindicatura va visitar l'emplaçament el dia 12 de setembre de 2024 i va poder observar que **la senyalització sobre el sentit de la marxa és present només quan se circula en el sentit permès**. Però si se circula en sentit contrari, no hi ha senyalització explícita que indiqui "entrada prohibida" (senyal R-101), tot i que es pot deduir atès que els senyals existents estan de cara a la conducció de baixada i no de pujada.

Cal destacar que el carrer de Comte Borrell admet diferents sentits de la marxa segons la trajectòria i el tram de carrer.

Per exemple quan se circula des de l'avinguda de Roma i s'arriba a l'encreuament del carrer de Comte Borrell, hi ha tant la possibilitat de girar a l'esquerra amb direcció de pujada (muntanya) com a la dreta en direcció de baixada (mar) per entrar a l'eix verd, on consta la senyalització de via de prioritat invertida.

Av. Roma – Comte Borrell

Entrada a Comte Borrell des de l'av. Roma

Per tot l'anterior i en línia amb el que ha assenyalat la Guàrdia Urbana, es confirma que, tal com manifesta el ciutadà, no hi ha senyalització explícita R-101 en els trams de pujada.

Atès que pot ser que la ciutadania no conegui amb antelació el sentit de la marxa de la via, ha de poder deduir-ho mitjançant la senyalització que troba a la vista. Per tant, es considera versemblant que el conductor pensés que era una via de doble direcció.

2. El procediment sancionador

La tipificació de la infracció va ser "ENVAIR EL SENTIT CONTRARI DE CIRCULACIÓ" conducta prevista a l'article 29.2 del Reglament general de circulació, que estipula el següent:

29.2. Els supòsits de circulació per l'esquerra, en sentit contrari a l'estipulat en una via de doble sentit de la circulació, tenen la consideració d'infraccions molt greus, tal com preveu l'article 65.5.f) del text articulat.

També es contempla aquesta infracció qualificada com a greu en l'article 76.c) del Reial decret legislatiu 6/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària:

Article 76. Infraccions greus.

Són infraccions greus, quan no siguin constitutives de delictes, les conductes tipificades en aquesta llei referents a:

[...] c) Incomplir les disposicions d'aquesta llei en matèria de preferència de pas, avançaments, canvis de direcció o sentit i marxa enrere, sentit de la circulació, utilització de carrils i vorals i, en general, tota vulneració de les ordenacions especials de trànsit per raons de seguretat o fluïdesa de la circulació.

L'informe de Guàrdia Urbana confirma la procedència de la denúncia, ja que, atès el règim de circulació de la via, el ciutadà no hauria d'haver circulat pel carrer del Comte Borrell des del carrer de la Diputació i arribar fins a la cruïlla del carrer de València.

D'acord amb la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, el procediment sancionador està subjecte als principis de tipicitat, responsabilitat i proporcionalitat, però és evident que **les mancances de la senyalització R-101 poden influir per valorar si les persones conductores tenen l'oportunitat de conèixer el sentit de la marxa permès a temps de decidir la trajectòria del vehicle**. En aquest sentit, aquesta Sindicatura considera que **és un fet que manca senyalització que confirmi el sentit de la marxa** i que l'absència dels senyals verticals R-101 són determinants.

D'acord amb els articles 65 i 93 de la Carta municipal de Barcelona, és competència pròpia de l'Ajuntament de Barcelona el traçat i les característiques de la xarxa viària, així com l'ordenació del trànsit de persones i vehicles.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, degut a la manca de senyalització que confirmi el sentit de la marxa, **l'actuació de l'Àrea de Seguretat i Prevenció no ha estat adequada**.

Això no obstant, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recomanar a l'Àrea d'Urbanisme, Transició Ecològica, Serveis Urbans i Habitatge** que millori la senyalització en els termes assenyalats de manera que la ciutadania pugui visualitzar senyals de prohibició en sentit ascendent.
- **Recomanar a l'Institut Municipal d'Hisenda** que revisi l'expedient sancionador i anul·li la sanció al promotor de la queixa.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.